

"Türk önerileri, görüş birliklerini uzaklaştırdı"

Rum tarafı, Türk tarafının sunduğu Güven Yaratıcı Önlemler'in, görüş birliklerini uzaklaştırdığını belirtti ve "Çözüme ilişkin irade, herhangi bir çözüme veya üzerinde mutabık kalınan çözüm ilkelerinden vazgeçilmesine hazır olduğumuz anlamına gelmez" dedi

Rum gazeteleri dünki haberlerinde, bazı yazarların hafta sonu gerçekleştirilen ana töreninde yapıldığı konuşmalara yer verdi. Filokteteros gazetesinin haberine göre, 15 Temmuz Faşist Yunan Darbesi'nde hayatını kaybedenleri anmak için Umasof'da düzenlenen bir anma töreninde, Rum Yönetimi Başkanı Nikos Anastasiadis adna konuşma yapan Sağlık Bakanı Filippos Patsalis, sözde "Kıbrıs Cumhuriyeti" ve AB kapsamındaki "kaybolmuş" tabirinden dolayı Türkiye'nin Avrupa perspektifinin daha fazla gelişmesine ciddi engel teşkil ettiğini iddia etti. Patsalis, uluslar arası toplumu bu duruma tepki göstermeye ve karşılıklı kabul edilebilir bir uzlaşma bulunmasına yönelik pratik ve olumlu rol oynaması için Türkiye'ye baskı yapmaya çağdı. Rum Yönetimi Başkanı Nikos Anastasiadis ile Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu arasında gerçekleştirilen son görüşmenin, görüş birlikleri

birleşmesini veya esaslı Güven Yaratıcı Önlemler yoluna konularına olarak tanımadığını ileri sürdü. Patsalis, Kıbrıs Türk tarafının kendisi Güven Yaratıcı Önlemler'i sunmasının, görüş birliklerini uzaklaştırdığını öne sürdü.

Patsalis, Türkiye ve Kıbrıs Türk tarafının çabasının, "sahte devletin" yüzölçümüne ile mevcut durumun (statikorum) sürdürülmesi ve korunması olduğu iddialarına ekledi.

Alithia gazetesinin haberine göre ise Patsalis, iki kesimlilik toplumu federasyon uzlaşmasının, takımı ve iki ayrı devlet meydana getirilmesine sipariş olduğunu ileri sürdü. Haberde, Patsalis'in çözüme ilişkin iradesini, herhangi bir çözüme veya Kıbrıs sorununuza üzerinde mutabık kalınan çözüm ilkelerinden vazgeçilmesine hazır oldukları anlamına gelmediği iddialarına ekledi.

BAŞKANLIK OFİSİ MÜDÜRÜ ANDONİÜ

Alithia gazetesinin haberine göre, Rum Yönetimi Başkanı Nikos Anastasiadis'in Başkanlık Ofisi Müdürü Panayotis Andoniu ise önceki gün düzenlenen bir anma töreninde yaptığı konuşmada, Kıbrıs sorununun çözümünün BM ile AB ilke ve değerlerine dayanması, aynı zamanda insan hakları ile temel özgürlükleri sağlamlaştırması gerektiğini söyledi.

Andoniu, vatanlarını işgal ve yapılabir bir çözüm aracılığıyla yeniden birleştirmeyi başarmaları için, irade ve kararlılıklarını pekiştirmekle yükümlü olduklarını sözlerine ekledi.

"Maraş, çözümün anahtarıdır"

BKP, kapsamlı çözüme ulaşmak için güven arttırıcı önlemlere yönelik radikal adımlara ihtiyaç olduğunu da vurgulayarak, "Çözüme giden yolun taşlarını, güven arttırıcı önlemlerle döşemeye başlamalıyız" dedi

Birleşik Kıbrıs Partisi (BKP), Maraş'ın "kapsamlı çözümün parçası değil, anahtar" olduğu görüşünü belirterek, eş zamanlı bir şekilde Maraş'ın adesi ile Mağusa Limanı ve Ercan Havalimanı'nın açılmasını talep etti. BKP, kapsamlı çözüme ulaşmak için güven arttırıcı önlemlere yönelik radikal adımlara ihtiyaç olduğunu da vurgulayarak, "Çözüme giden yolun taşlarını, güven arttırıcı önlemlerle döşemeye başlamalıyız" dedi.

BKP Genel Sekreteri Abdullah Korkmazhan yaptığı yazılı açıklamada, başta ABD olmak üzere yabancı devletlerin Kıbrıs'a ilgisinin, Kıbrıs sorununun çözümünden çok, kendi çıkarları için olduğunu vurguladı. Yabancı devletler için

önceliğin Kıbrıs doğal gazını denetim altında tutarak güvenli bir şekilde batı pazarına ulaştırmak olduğunu belirten Korkmazhan, ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden'in, Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan ile Kıbrıs sorununu çözecekleri yönündeki açıklamalarının Kıbrıs sorununa çözümlü değil, ABD'nin Kıbrıs'a ve bölgeye yönelik planlamalarını ileriye götürmeyi öngördüğünü kaydetti.

Korkmazhan, Kıbrıs sorununa işlerliği olan ve Kıbrıslıların çıkarlarını gözetecek kapsamlı çözümlü ancak Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum güçlerinin ortak mücadelesinin sağlanabileceğini ifade ederek, "Çözüm güçleri müzakere masasına müdahale etmeli" dedi. Her iki liderin de müzakere masasında mecbur oldukları için oturdukları görüşünü verdiklerini savunan Korkmazhan, müzakere sürecinin sonuç alıcı olması için her iki taraftaki çözüm güçlerinin müzakere masasına müdahale etmesinin şart olduğunu vurguladı. Çözüm adına empozelen kabul etmeyeceklerini ifade eden Korkmazhan, çözümün yabancıların değil tüm Kıbrıslıların ortak çıkarlarını gözetmesinin şart olduğunu vurguladı.

Rum Meclisi Başkanı Omirou:

Rum Meclisi Başkanı Yannis Omirou, Kıbrıs Rum tarafının 1974 Türk işgalıyla oluşan "aldı bittileri" kabul etmeyeceğini ve göçmenlerin insan haklarına ve tüm Kıbrıslıların özgürlüklerine saygı duyacağını söyledi. Derinya'da Yorgos Kotsonis oturmasına

"Oldu bittileri kabul etmeyeceğiz"

yapılan bir etkinlikte konuşan Omirou, Kıbrıs'tan yapıldığı acılara değindi ve Kıbrıs'ın yeniden birleşmesine kadar mücadelenin devam edeceğini vurguladı.

"Mücadele tavizle olmaz"

Baf Metropolit Georgios, 15 Temmuz Yunan Darbesi'nde öldürülenler için düzenlenen bir anma töreninde yaptığı konuşmada, "İşgalciye" yönelik mücadelenin, tavizler ve kandırmasalarla gerçekleştirilemeyeceğini iddia etti. Gazeteye göre Georgios, "Kıbrıs sorununun yeniden konumlandırılması yanı sıra kuvvetlerin yeniden örgütlenmesi mesajı" da verdi.

"Federasyondan vazgeçersek felaket olur"

AKEL Milletvekillerinden Aristos Damianu, bir anma töreninde yaptığı konuşmada, federasyondan vazgeçmeleri halinde, bunun tam bir felaket olacağını öne sürdü. Böyle bir durumda, Türkiye'ye en büyük suçsuzluk kanıtını vermiş olacaklarını öne sürdü Damianu, izlenen taktikle hemfikir olmamalarına rağmen, iki toplum arasında gerçekleştirilen müzakerelerin desteklediklerini sözlerine ekledi.

Metin FAHRİOĞLU

15 Temmuz 1974 darbesinin öyküsü

15 Temmuz 1974 darbesinin öyküsü 17 Kasım 1973 tarihinde Yunanistan'da bir grup Albayın ihtilal yaparak yönetimi ele geçirmesiyle başlar. Hemen sonrasında Yunan Cuntası Albayları Kıbrıs Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Makarios III'ü devirmek ve adayı Yunanistan'a bağlamak için EOKA-B'ye destek vermeye başlar.

EOKA-B "Adanın Yunanistan'a ilhakını gerçekleştirme" isterken diğer yandan "Ç. Politika"da sıkışmış durumda olan Yunan Cuntası ise, dış politikada ulusal bir heyecan yaratarak, asırlardan beri süren Kıbrıs'ın ilhaki mücadelesinde adayı Yunanistan'a bağlayarak ulusal kahraman olmak ve dikkatleri dışa çekmek niyetindeydi.

Nitekim, ilerleyen yıllarda Sampson'un yayınlanan anılarında da belirtildiği gibi Türk müdahalesinin gerçekleştiği sıralarda Yunanistan'dan beklediği yardımın gelmesi halinde, Yunanistan Devlet Başkanı Gizikis'e vardığı anlaşma uyarınca sampson, Enosis için hazırladığı mesajı radyodan okuyup "ilhakın gerçekleştiğini" duyuracaktı.

Makarios 25 Nisan 1974'te bir bildiri yayımlayarak EOKA-B'yi yasa dışı ilan eder ve 2000 üyesini tutuklatır. 2 Temmuz 1974'te Yunanistan Cumhurbaşkanı General Gizikis'e bir mektup göndererek 650 Yunan Subayının geri çekilmesini ve kendisine düzenlenen suikast planlarının son bulmasını istiyordu.

Yine 2 Temmuz 1974 günü Yunanistan'daki Askeri Cunta'nın en güçlü adamı ve gizli lideri olan, Askeri Yönetimin Başkanı Tuğgeneral Yuannides, RMMO Kur. Başkanı General Papadakis Alb. Gerorgites ve Alb. Kombokis'i Kıbrıs'tan çağırarak Makarios'un devrilmesini gerçekleştirecek olan "Apollon" Harekatının hazırlanmasını emreder.

3-5 Temmuz 1974'te Metakasis Meydanı'nda Rum askerleri ve Rum polisleri arasında çatışmalar başlar. Bunun arkasında Yunan Cuntasının olduğunu duyuran Makarios 15 Temmuz 1974 darbesiyle karşı karşıya kalır.

Yunan Cuntası, Makarios'un bu açıklamaları üzerine 15 Temmuz 1974'te Makarios'a karşı Yunan subayları darbe düzenler ve Başkanlık Sarayını basar. Makarios, bunun istihbaratını önceden aldığı için iki yaveriyle birlikte "Saray"ın arka bahçesinden Askeri Zırhlı bir araca binerek Baf'a kaçır. Bir helikopter, Ağrotur'daki İngiliz üssünden onu alır ve Londra'ya götürür.

Bu arada EOKA'nın tanınmış isimlerinden biri olan Nikos Sampson yeni Hükümetin geçici Devlet Başkanı olarak ilan edildi ve o da Kıbrıs Helen Cumhuriyeti'ni ilan etti. Nikos Sampson'un bundan sonraki hedefi Kıbrıs'taki Türk varlığını sona erdirmek olacaktır. Bu darbenin ardından Atina vardı.

E. Kurmay Albay Dr. Ali Denizli, Nikos Sampson darbesi ve Adadaki Gelişmelerle ilgili olarak şöyle diyor:

15 Temmuz 1974 günü sabahın erken saatlerinde, Rumlar ve Türkler, Rum radyolarının çaldığı marşlarla uyandılar. Rum radyolarından, "Makarios'a karşı Nikos Sampson liderliğinde, Rum Mill Muhafız Ordusu (RMMO)'nun bir darbe yaptığı, bombalanan Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda Makarios'un öldüğü ve kurduğu yedek Polis Kuvvetleri'nin tutuklandığı, mukavemet edenlerin ise imha edildiği" haberleri tekrarlanıyordu.

15 Temmuz 1974 sabahı, Türk toplumunun lideri Sayın Denktas, Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Sayın Asaf İnhan ve Türk Mukavemet teşkilatı (TMT) lideri Kur.Kd. Alb. Arif Eryılmaz birlikte, Rumların bir iş çatışmaya sürüklediğini ve Rum Mill Muhafız Ordusu ile EOKA teşkilatının Makarios'cuları tashye ettikten sonra Türk

İzlenimüne dönmeseydi değerlendirilirdi.

Kıbrıs Türk liderliği, Türk Çırtınları Türkiye Büyükelçisi Kemal ile görüşme mesajı; Kıbrıs Türk toplumunun makarios öldüğünü bildiriyor, Türkiye'nin makarios kaçılmaz olduğuna şüpheliydi.

Yunanistanda'daki Askeri Cuntası'nın kuvvetli adamı Genel Kurmay B. Yuannides General Yuannides, Kıbrıs'ın Enosis için acele ediyor ve bu konuda en büyük katkı olarak Makarios'u görüyordu. Cuntası Makarios'un tek endişesi, Türkiye'nin Antlaşmalardan doğan haklarını kullanması Kıbrıs Türklerine sahip çıkacağı ve garantörlük müdahale edeceği idi.

General Yuannides ise; bu görüşün Enosis vermiyor, Türkiye'nin, tepki olarak Enosis protesto ederek BM'nin gündemine taşıması değerlendirilirdi. Bu yüzden Enosis'i gerçekleştirdiği için kıvrıyor ve Adaları Cuntası döneminde Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması bir fırsat, hem de Askeri Yönetimin kaybolmaya başlayan prestijini kazanması şart görüyordu. Askeri Yönetimin Cumhurbaşkanı General Gizikis de aynı düşüncede idi.

Nikos Sampson'la yaptığı telefon görüşmesinde, Sampson'un "Enosis'i zaman zaman edelim sorusuna, Türkiye'ye bir ilan ile beraber Enosis'i ilan edebiliriz" diyordu.

15 Temmuz 1974 sabahı saat 8.00'de itibaren Yunan Subaylarının kontrolünde RMMO ve EOKA'nın örgütü militanlar Yedek Polis kuvvetlerini ve Makarios taraftarlarını fermizemeye başladılar. Polis karakollarını saran tank ve pırlı araçlar, bekleyen polisleri zorlamaya başladılar. Tutuklanan ve öldürülenler sadece Makarios'un yanlı polislere değildi. Eoka'lılara karşı henkes tutuklanıyordu. Makarios sanıkları gün içinde tasfiye edilmişti.

Lefkoşa Belediyesi'nde Rum nüfus kayıtları sorumlu ve defin işlerinde görevli Petros Tsistos'un Rum gazetelerinde yayımlanan son bütünü yabancı basında da yer alan açıklamalarında, RMMO ve EOKA'lı taraflardan evinden alınarak Lefkoşa Rum mezarlığına götürüldüğünü, kimseye bir şey söylemeyeceğine dair tehdit edilerek "sayısını bilemeyeceği kadar defin yapıldığını" açıkladığını, RMMO ve EOKA'lıların henüz ölmemiş olduklarını gözleriyle gördüğünü" ifade etmiştir. Kaynak: www.kybrısbarışharekati.com /rumdarbesi.html

Sonuç olarak; 15 Temmuz 1974'te Makarios'a karşı yapılan darbe, Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakını amaçlayan bir darbe başlatmıştır. Anavatanımız Türkiye bu emrivakilere sessiz kalmamıştır.

Kıbrıs Türk halkı TMT etrafında birleşen yillarca mücadele vermeseydi, Garantörlük Anlaşmaları olmasaydı, Anavatanımız Türkiye bu anlaşmalardan doğan haklarını kullanamazdı. 20 Temmuz 1974 Barış Harekatı düzenlenmeseydi, Kıbrıs Türk halkı, Ayvalık Atıklar'da, Muratpaşa'da, Sandallar'da ve Taşkent'te olduğu gibi toplu mezarlıklara gömülmüş olacak ve Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhaki gerçekleşmiş olacaktı.

20 Temmuz 1974 Barış Harekatı ile Kıbrıs Türk halkı anavatanına kavuşurken bağımsızlığına ve özgürlüğüne ve de barışta alında hür yaşama hakkını kazanmıştır.

Liderimiz Dr Fazıl Küçük'ün 1958'de söylediği gibi, "Hürriyet ve İstiklalini kurtarabilmek için halk olduğunu ipat eden Kıbrıs Türk'ü kadar iftihar etse yeridir..."

elaket

Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması (Enosis) amacıyla generaler öncülüğünde Makarios'a karşı yapılan 15 Temmuz 1974 darbesinin 40. yıldönümü

Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması amacıyla Enosis'in gerçekleştirilmesi için yapılan 15 Temmuz 1974 darbesinin 40. yıldönümü

Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması amacıyla Enosis'in gerçekleştirilmesi için yapılan 15 Temmuz 1974 darbesinin 40. yıldönümü

Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması amacıyla Enosis'in gerçekleştirilmesi için yapılan 15 Temmuz 1974 darbesinin 40. yıldönümü

Güney'de siren

15 Temmuz 1974 Barış Harekatı'nın düzenlendiği 20 Temmuz 1974'te, Güney Kıbrıs'ta sirenler çalacak